

Den som yrkesmässigt använder ett ämne utan att tillverka/importera det till EU:

Nedströmsanvändare

En nedströmsanvändare har information om hur ett kemiskt ämne används i den egna verksamheten. Informationen behövs för tillverkare och importörer när de ska registrera ämnet hos den europeiska kemikaliemyndigheten, ECHA.

Tillverkare och importörer av ett ämne ska registrera sina ämnen hos ECHA, enligt kemikalieförordningen Reach. Den skyldigheten har inte nedströmsanvändare.

En nedströmsanvändare behöver inte informera tillverkaren eller importören om sin användning, men har enligt Reach rätt att ge information om användningen så att registranten kan ta med det i registreringsunderlaget.

I vissa fall ska nedströmsanvändare göra en kemikaliesäkerhetsrapport

När tillverkare och importörer registrerar sina kemiska ämnen hos ECHA ska de bifoga en kemikaliesäkerhetsrapport med tillhörande exponeringsscenarier. Det gäller om mängden av ämnet som tillverkas eller importeras är minst tio ton per år. I särskilda fall ska nedströmsanvändaren utarbeta en sådan rapport (se artiklarna 37 och 38 i Reach-förordningen).

Förteckning över förhandsregistrerade ämnen

På ECHA:s webbplats www.echa.europa.eu finns en förteckning över ämnen som har förhandsregistrerats.

Om en nedströmsanvändare behöver ett ämne för sin verksamhet som inte finns i ECHA:s förteckning över förhandsregistrerade ämnen, kan nedströmsanvändaren göra något av följande:

- Kontakta ECHA för att få veta om ämnet redan är registrerat eller få hjälp med att hitta en möjlig registrant.
- Börja tillverka eller importera ämnet själv. Om nedströmsanvändaren väljer att göra det blir han/hon skyldig att själv registrera ämnet hos ECHA.

Krav att lämna ny information till leverantörer

Nedströmsanvändare ska ge information till tillverkare och importörer när:

- Ny information kommer om ett ämnes farliga egenskaper.
- Annan information kommer som ger anledning att ifrågasätta rekommenderade riskhanteringsåtgärder. Till exempel ska leverantören få information om nedströmsanvändaren upptäcker att den rekommenderade skyddsutrustningen inte är lämplig.

Säkerhetsdatablad till kunderna

En nedströmsanvändare ska i följande fall lämna säkerhetsdatablad till sina kunder (artikel 31 i Reach):

- Om nedströmsanvändaren levererar ett ämne eller en blandning som klassificeras som farlig.
- Om nedströmsanvändaren levererar ämnen med vissa andra miljöfarliga egenskaper (bland annat långlivade, bioackumulerande och toxiska).
- Om det finns ett EU-gemensamt gränsvärde för exponering på arbetsplatsen.
- Även i vissa andra fall kan nedströmsanvändare behöva lämna säkerhetsdatablad, om kunden begär det.

Kunden ska få säkerhetsdatabladet senast i samband med den första leveransen av ämnet.

När nedströmsanvändaren levererar ett ämne eller en beredning, som inte har krav på säkerhetsdatablad, måste ändå viss information lämnas vid den första leveransen (artikel 32 i Reach).

Nedströmsanvändaren är också skyldig att se till att informationen som lämnas till kunder är uppdaterad (artiklarna 31.9 och 32.3 i Reach).

Nedströmsanvändaren ska också följa rekommendationer i säkerhetsdatabladet och exponeringsscenario för hur ämnet ska hanteras på ett säkert sätt.

Exempel på nedströmsanvändare

- Formulerare – den som använder ett ämne för att tillverka en blandning.
- Varutillverkare – den som tillsätter en stabilisator eller mjukgörare till en plast.
- Industriell användare – den som använder ämnet i en produktionsprocess.
- Yrkesmässig användare – den som använder ett ämne eller en blandning i sin verksamhet.

Samma företag kan ha olika roller när det gäller olika ämnen. Företaget kan alltså vara nedströmsanvändare av ett ämne och tillverkare/importör av ett annat.

Tillståndspliktiga ämnen

Vissa ämnen kommer att kräva tillstånd för att få användas. Den 28 oktober 2008 publicerade ECHA den första kandidatförteckningen på sin webbplats. Kandidatförteckningen innehåller ämnen som kan komma att behöva tillstånd för att få användas. Den kommer att uppdateras årligen med nya ämnen. De ämnen som slutligen kommer att kräva tillstånd kommer att finnas i bilaga XIV till Reach. Nedströmsanvändaren kan utnyttja sin leverantörs tillstånd. Följande ska en nedströmsanvändare göra för att få använda ett ämne som leverantören har tillstånd för:

- Försäkra sig om att den egna användningen omfattas av leverantörens tillstånd.
- Följa villkoren i tillståndet för hur ämnet får användas.
- Anmäla till ECHA att ett ämne som kräver tillstånd används i verksamheten (artikel 66.1).

Om nedströmsanvändaren använder ett tillståndspliktigt ämne, som inte redan omfattas av ett tillstånd, ska han/hon ansöka om ett tillstånd hos ECHA.

Information om ämnen i varor

Nedströmsanvändare som tillverkar varor ska lämna information till sina kunder om varan innehåller mer än 0,1 procent av ett ämne som finns på kandidatförteckningen. En konsument har rätt att på begäran få samma information inom 45 dagar.

Checklista för nedströmsanvändare

- Informera tillverkare/importör om ämnets användningsområde.
- Kontrollera att ämnet kommer att registreras.
- I vissa fall utarbeta en kemikaliesäkerhetsrapport.
- Lämna säkerhetsdatablad till kunder.
- Kontrollera om ämnet behöver tillstånd. Om tillstånd saknas – ansök om det hos den europeiska kemikaliemyndigheten, ECHA.
- Anmäl till ECHA om leverantörens tillstånd utnyttjas.